

Bài phát biểu tại buổi tiệc chúc mừng Giáo sư Đại học Waseda Trần Văn Thọ được trao tặng huân chương

Từ 17h30 ngày 15 tháng 8 năm 2018 tại Tư dinh Đại sứ

Kính thưa : - Giáo sư Trần Văn Thọ, Đại học Waseda Nhật Bản
- Bà Dương Thị Tuyết Minh, Phu nhân Giáo sư Trần Văn Thọ
Thưa các quý vị khách quý

●Tháng 5 năm nay, Giáo sư Trần Văn Thọ đã được Chính phủ Nhật Bản trao tặng Huân chương Thụy bảo Tia vàng với hình hoa hồng tại Tokyo, đồng thời sau buổi lễ Giáo sư và Phu nhân đã tới yết kiến Nhật Hoàng. Và ngày hôm nay, tôi rất hân hạnh được cùng với gia đình cũng như đông đảo bạn bè chúc mừng Giáo sư nhân sự kiện này tại Hà Nội.

●Năm nay là năm Việt Nam và Nhật Bản kỷ niệm 45 năm thiết lập quan hệ ngoại giao, đồng thời cũng vừa tròn 50 năm kể từ ngày đầu tiên Giáo sư Trần Văn Thọ đến Nhật Bản. Trong năm kỷ niệm đáng nhớ này, có thể nói rằng việc trao tặng Huân chương ghi nhận công lao của Giáo sư là một sự kiện biểu tượng cho mối quan hệ mật thiết giữa Nhật Bản và Việt Nam. Đại diện Chính phủ Nhật Bản, một lần nữa tôi xin bày tỏ sự cảm ơn chân thành tới nhiều đóng góp to lớn của Giáo sư Trần Văn Thọ dành cho quan hệ Nhật – Việt cho đến nay.

●Và buổi tiệc chúc mừng Giáo sư Trần Văn Thọ ngày hôm nay là một sự kiện nằm trong chuỗi các hoạt động kỷ niệm 45 năm thiết lập quan hệ ngoại giao giữa hai nước.

Lý do trao tặng Huân chương và những đóng góp to lớn của Giáo sư Trần Văn Thọ

Tôi xin được giới thiệu về những đóng góp to lớn của Giáo sư Trần Văn Thọ.

●Đầu tiên phải kể đến sự đóng góp to lớn của Giáo sư trong việc thúc đẩy hợp tác kinh tế giữa Nhật Bản và Việt Nam. Ông sang Nhật Bản du học từ năm 1968 theo chương trình học bổng của chính phủ Nhật Bản, sau khi lấy bằng tiến sĩ kinh tế tại Đại học Hitotsubashi, ông đã tham gia giảng dạy tại Đại học Obirin và Đại học Waseda. Trong suốt 50 năm qua, ngoài việc học tập, nghiên cứu và giảng dạy, Giáo sư không ngừng đẩy mạnh các hoạt động nhằm tăng cường quan hệ hợp tác kinh tế giữa Nhật Bản và Việt Nam.

●Giáo sư đã liên tục nghiên cứu về kinh tế Nhật Bản và Việt Nam trong đó một chủ đề quan trọng là “kinh nghiệm phát triển kinh tế của Nhật Bản sau chiến tranh thế giới lần thứ hai” với suy nghĩ rằng chủ đề đó sẽ có ích cho Việt Nam tham khảo trong quá trình phát triển.

Sau khi Việt Nam thực hiện chính sách Đổi mới, những kinh nghiệm của Giáo sư tại Nhật

Bản đã được đánh giá cao, và vào năm 1993, ông đã được bổ nhiệm là thành viên của Tổ chuyên gia tư vấn về cải cách kinh tế và hành chính của Thủ tướng Võ Văn Kiệt. Khi đó Giáo sư là người duy nhất có thể giới thiệu với các vị lãnh đạo cấp cao của Việt Nam về những kinh nghiệm của Nhật Bản, ông đã thường xuyên qua lại giữa hai nước để đề xuất ý kiến tới lãnh đạo Việt Nam về chiến lược công nghiệp hóa, chính sách kinh tế và cải cách thể chế, những nội dung mà Việt Nam cần triển khai thực hiện, góp phần to lớn trong việc xây dựng nền tảng kinh tế của Việt Nam cũng như quan hệ tin cậy lẫn nhau giữa Nhật Bản và Việt Nam.

- Đặc biệt, từ vị trí của một người thấu hiểu sâu sắc về văn hóa cũng như cách suy nghĩ của cả hai nước Nhật – Việt, Giáo sư đã đưa ra những đề xuất phù hợp với cả hai bên, góp phần to lớn cho sự thành công của Dự án hỗ trợ Việt Nam chuyển đổi kinh tế theo hướng kinh tế thị trường đã được triển khai trong khuôn khổ “Chương trình nghiên cứu chung giữa Nhật Bản và Việt Nam” còn được gọi là Chương trình nghiên cứu Ishikawa.

- Tại Nhật Bản, trên cương vị là thành viên chuyên môn trong Hội đồng tư vấn kinh tế của Thủ tướng Nhật Bản, Giáo sư đã đưa ra những đề xuất về chính sách kinh tế đối ngoại của Nhật Bản từ tầm nhìn châu Á và toàn cầu.

- Công lao thứ hai là không chỉ trong lĩnh vực kinh tế mà Giáo sư còn có đóng góp to lớn trong việc thúc đẩy hiểu biết lẫn nhau giữa Nhật Bản và Việt Nam.

Bên cạnh lịch sử, văn hóa và quá trình phát triển kinh tế của Nhật Bản, Giáo sư cũng đã giới thiệu trên báo chí của Việt Nam về cách sống của các bậc vĩ nhân thời Minh Trị, tư chất của doanh nhân thời Minh Trị như Shibusawa Eiichi, triết lý kinh doanh của những nhà kinh doanh hàng đầu của Nhật Bản sau chiến tranh như Honda Soichiro, người sáng lập Tập đoàn Honda và Ibuka Masaru và Morita Akio, những người sáng lập Tập đoàn Sony, cơ cấu và thể chế hành chính của Nhật Bản, câu chuyện 100 bao gạo và tinh thần đề cao giáo dục.v.v. Ngoài ra, Giáo sư cũng đã quảng bá về nét đẹp và tinh thần của người Nhật Bản.v.v., qua đó tăng cường hiểu biết của xã hội Việt Nam về Nhật Bản.

Đồng thời, tại Nhật Bản, Giáo sư đã giới thiệu cho xã hội Nhật Bản biết về những chuyển biến mới nhất của tình hình kinh tế, xã hội của Việt Nam, góp phần nâng cao sự quan tâm của người Nhật Bản dành cho Việt Nam.

- Công lao thứ 3 là Giáo sư đã nỗ lực hết mình trong sự nghiệp đào tạo nhân tài và thúc đẩy giao lưu kinh tế. Là người khởi xướng và vận động thành lập “Trung tâm kinh tế Châu Á –Thái Bình Dương” nhằm thúc đẩy giao lưu nghiên cứu giữa Việt Nam với Nhật Bản và các nước trong khu vực, Giáo sư đã nhận trách nhiệm vận động các cơ quan chính phủ và doanh nghiệp Nhật Bản, góp phần to lớn cho việc thành lập Trung tâm này vào năm 1993. Kể từ đó, Giáo sư đã tích cực thúc đẩy tăng cường quan hệ hợp tác giữa Trung tâm này với các cơ

quan nghiên cứu của Nhật Bản. Qua các hoạt động này nhiều nhà nghiên cứu người Việt Nam đã am hiểu sâu sắc về Nhật Bản.

Ngoài ra, Giáo sư đã thành lập “Viện nghiên cứu tổng hợp về Việt Nam” thuộc Đại học Waseda, với vai trò là Viện trưởng, ông đã xây dựng nhiều dự án nghiên cứu liên quan đến hội nhập kinh tế Đông Á, phát triển khu vực Mekong.v.v. và phát triển nguồn nhân lực giữa hai nước Nhật – Việt.

Ngoài ra, hiện nay Giáo sư đang trực tiếp giảng dạy bằng tiếng Nhật và tiếng Anh cũng như hướng dẫn sinh viên viết luận văn tại Đại học Waseda. Không chỉ các sinh viên Nhật Bản mà còn rất nhiều du học sinh đến từ các nước châu Á-Thái Bình Dương trong đó có cả Việt Nam cũng tham gia các lớp chuyên đề của Giáo sư. Ngoài ra, hàng năm các cán bộ trẻ của Đảng Cộng sản Việt Nam cũng như các quan chức trẻ của nhà nước Việt Nam được gửi sang học tập ngắn hạn tại các trường đại học và cơ quan nghiên cứu của Nhật Bản, và Giáo sư cũng đã tích cực tham gia vào các buổi giảng dạy này.

●Tôi xin được nói đôi lời về quan hệ Nhật – Việt. Hiện nay, Việt Nam đang phát triển kinh tế mạnh mẽ, đồng thời đang đứng trước một bước ngoặt lịch sử to lớn trên cả hai phương diện chính trị và kinh tế. Bên cạnh sự nỗ lực trong cải cách hành chính, triển khai chính sách nhân sự và cải cách tiền lương, Việt Nam đang cần hoàn thiện hạ tầng, thúc đẩy tư nhân hóa doanh nghiệp nhà nước, phát triển công nghiệp phụ trợ, nâng cao năng suất lao động hơn nữa.v.v.

Sự phát triển kinh tế bền vững của Việt Nam là vô cùng quan trọng đối với Nhật Bản, quốc gia đang chia sẻ nhiều lợi ích chiến lược với Việt Nam. Nhật Bản mong muốn tăng cường liên kết với Việt Nam hơn nữa.

Trong giai đoạn quan trọng này, vai trò cầu nối giữa hai nước Nhật - Việt của Giáo sư Trần Văn Thọ ngày càng trở nên quan trọng. Tôi xin trân trọng đề nghị Giáo sư tiếp tục hợp tác hỗ trợ nhằm phát triển và đưa quan hệ hai nước Nhật – Việt đi vào chiều sâu hơn nữa.

Cuối cùng, tôi xin chúc sức khỏe Giáo sư Trần Văn Thọ và gia đình, chúc quan hệ Nhật - Việt phát triển hơn nữa và xin kết thúc bài phát biểu tại đây.

Xin trân trọng cảm ơn.